

Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Φραγκλίνος Ρούσβελτ είχε φροντίσει να τακτοποιήσει όλες τις εκκρεμότητές του, πριν να πεθάνει. Κυρίως, εκείνες που αφορούσαν τους ανοιχτούς ακόμα λογαριασμούς με τη χώρα του ανατέλλοντος ηλίου. «Θα επαναφέρουμε την Ιαπωνία στη λίθινη εποχή», είχε πει στις 10 Μαρτίου του 1945 ο στρατηγός Κέρτις Λε Μεί, καμαρώνοντας για το αποτέλεσμα του εγχειρήματός του. Την ίδια εκείνη ημέρα, 334 αμερικανικά βομβαρδιστικά B - 29 απογειώθηκαν από τις Μαριάνες και άδειασαν 2000 εμπρηστικές βόμβες πάνω στις πυκνοκατοικημένες συνοικίες του Τόκιο. Τα σπίτια από ξύλο και χαρτί άρπαξαν αμέσως φωτιά: 83.793 άμαχοι Ιάπωνες νεκροί από εγκαύματα κι άλλοι 17.000 πνιγμένοι, καθώς ρίχτηκαν αλλόφρονες στα κανάλια να σωθούν, ο απολογισμός. Κι ακόμα, 267.711 τα καμένα σπίτια.

Οι Μαριάνες όμως απέχουν 1000 μίλια από την Ιαπωνία. Η αμερικανική αεροπορία ζητούσε κάτι που να βρίσκεται πιο κοντά. Κι αυτό το «κάτι» ήταν η Ιβοζίμα, μια ασήμαντη κουκίδα στον χάρτη, στα νοτιοδυτικά της Ιαπωνίας.

Ο Αμερικανός ναύαρχος Νίμιτς πίστευε πως θα χρειαζόταν τέσσερις μέρες για να πάρει το νησί. Όμως, ο υπερασπιστής της Κουριμπαγιάσι είχε μετατρέψει τις σπηλιές σε συνδεόμενα με υπόγειες στοές χαρακώματα κι είχε επιλέξει το Σουριμπάχ για την τελική άμυνα.

Η αμερικανική απόβαση είχε ξεκινήσει από τις 19 Φεβρουαρίου του 1945. Οι μάχες τέλειωσαν στις 16 Μαρτίου του 1945, ακριβώς 25 μέρες μετά την απόβαση. Ο απολογισμός ήταν φοβερός: Μόλις 216 Ιάπωνες αιχμάλωτοι και 23.703 νεκροί. Πάνω από 6.000 πεζοναύτες και 881 θύματα των καμικάζι, στο ναυτικό, οι αμερικανικές απώλειες. Για μια ξέρα μικρότερη από 32.000 στρέμματα γης.

Όμως, τέσσερις μήνες και δέκα μέρες αργότερα, από αυτή την ξέρα θα απογειωνόταν το Ένολα Γκέι με κατεύθυνση τη Χιροσίμα. Νωρίτερα, στις 15 Ιουλίου, σε ένα ερημικό οροπέδιο του Νέου Μεξικού, ο στρατηγός Τόμας Φάρελ έδινε διαταγή να διοχετευτεί το πλουτώνιο στην πρώτη ατομική βόμβα. Η διαδικασία κράτησε όλη νύχτα.

Στις 5.30 το πρωί, 16 Ιουλίου του 1945, πατήθηκε το μοιραίο κουμπί. Μια τρομακτική έκρηξη ακολούθησε. Η σιδερένια σκαλωσιά εξαφανίστηκε. Το έδαφος χαμήλωσε μισό μέτρο. Υαλοποιήθηκε. Κίτρινες πύρινες λάμπες εκτύφλωσαν όποιον κοιτούσε. Έπειτα, υψώθηκε το

τεράστιο μανιτάρι του θανάτου. Το πείραμα είχε πετύχει.

Στον Ειρηνικό, η Ιαπωνία συνέχιζε τον πόλεμο μόνη. Από το Πότσδαμ, όπου βρισκόταν, ο Χάρι Τρούμαν της έστειλε τηλεσίγραφο να παραδοθεί «άνευ όρων». Στις 29, έφτασε η απάντηση: Η Ιαπωνία «αγνοεί» το τηλεσίγραφο. Στη διπλωματική γλώσσα, «αγνώ» σημαίνει «δεν απορρίπτω αλλά περιμένω καλύτερους όρους». Η ανταπάντηση θα ήταν μια ακόμα τρομακτική μαζική δολοφονία.

Στη 1.37' τη νύχτα 5 προς 6 Αυγούστου, από τη βάση της Ιβοζίμα, απογειώθηκαν τρία ανιχνευτικά αεροπλάνα. Δε συνάντησαν εμπόδιο. Μισή ώρα αργότερα, απογειώθηκε το βομβαρδιστικό B-29 με πιλότο τον αξιωματικό Πολ Τιμπετς. Είχε βαφτίσει το αεροπλάνο Ένολα Γκέι, το όνομα της μάνας του. Πέταξε στα 6.000 πόδια και, στις 6.40', ανέβηκε στα 30.000. Στις 8.11', έφτασε πάνω από την ιαπωνική πόλη Χιροσίμα. Περισσότεροι από 340.000 άμαχοι ζούσαν εκεί.

Δυόμισι λεπτά αργότερα, στις 8.13'.30", ο πιλότος έδινε το σύνθημα. Στις 8.15', η βόμβα εγκατέλειψε το B-29 που απομακρύνθηκε όσο πιο γρήγορα μπορούσε.

Στις 8.15'.45" το πρωί, στις 6 Αυγούστου του 1945, στα 600 πόδια από το έδαφος της Χιροσίμα, έγινε η έκρηξη:

Μια τρομερή αστραπή κι ένα τεράστιο κόκκινο μανιτάρι έκαναν τους όπου γης Αμερικανούς να ξεσπάσουν σ' έναν ξέφρενο ενθουσιασμό. Η πανηγυρική ανακοίνωση του Χάρι Τρούμαν γνωστοποιούσε στην υφήλιο ότι ο άνθρωπος μπήκε στην ατομική εποχή. Και μπήκε θριαμβευτικά: Μ' έναν πύρινο κυκλώνα, που σάρωσε την πόλη και γκρέμισε τα 30.000 από τα 60.000 κτίριά της. Με 80.000 πτώματα την πρώτη στιγμή. Και 14.000 εξαφανισμένους, καθώς από την έκρηξη άνοιξε η γη και τους κατάπιε. Και με άλλους 75.000, που έκαναν συμβόλαιο με τον Χάρο, καθώς τραυματίστηκαν τότε και πέθαναν αργότερα. Κι ο θάνατος θα πλανιόταν για χρόνια με τη ραδιενέργεια να δρα αθέατη και ύπουλη, προσθέτοντας κι άλλα θύματα, σε άγνωστο αριθμό.

Κι όλα αυτά, με εκπληκτική οικονομία, σε σχέση με το πλήγμα της 10ης Μαρτίου. Ένα αεροπλάνο με μια μόνο βόμβα κατάφερε να σκοτώσει διπλάσιους από όσους, τότε, 334 βομβαρδιστικά με 2000 βόμβες.

Η Ιαπωνία ζούσε μέσα στη φρίκη και τη σύγχυση. Οι ειδήσεις από τη Χιροσίμα ήταν ανατριχιαστικές. Ο αυτοκράτορας Χιροχίτο κάλεσε συμβούλιο για τις 8 του μήνα. Το ίδιο βράδυ, ο Ιάπωνας πρεσβευτής στη Μόσχα έπαιρνε μια διακοίνωση:

«Η Σοβιετική Ένωση κηρύσσει τον πόλεμο κατά της Ιαπωνίας».

Ενώ τα σοβιετικά στρατεύματα προέλαυναν στη Μαντζουρία, νέο συμβούλιο ορίστηκε για τις 9 Αυγούστου, στο Τόκιο. Τα γεγονότα το πρόλαβαν.

Ξημερώματα, 9 του μήνα, το B-29 απογειώθηκε γι' άλλη μια φορά. Κουβαλούσε μian ακόμη ατομική βόμβα, την τελευταία που διέθεταν οι Αμερικανοί. Έφτασε στο νησί Κίο Σου, πάνω από την πόλη Κοκούρα. Εκεί, οι κάτοικοι αριθμούσαν ένα εκατομμύριο ψυχές. Έπρεπε να περάσουν πολλά χρόνια, ώσπου να μάθουν πως τους γλίτωσε η συννεφιά εκείνης της ημέρας. Το B-29 συνέχισε την πτήση του και, λίγη ώρα αργότερα, βρέθηκε πάνω από το Ναγκασάκι, πόλη βιομηχανική με 250.000 κατοίκους. Εκεί, υπήρχε ορατότητα.

Η βόμβα ρίχτηκε, ενώ το B-29 μόλις πρόλαβε ν' απομακρυνθεί μισοκατεστραμμένο. Οι λόφοι στο Ναγκασάκι, εμπόδισαν το μανιτάρι του θανάτου ν' απλωθεί. Οι επιτόπου νεκροί «περιορίστηκαν» στους 40.000. Πολλές χιλιάδες έμελλε να πεθάνουν τα επόμενα χρόνια. Η πόλη μεταβλήθηκε σε ερείπια.

Η Ιαπωνία θρηνούσε. Η αμερικανική προπαγάνδα διέδιδε πως η επόμενη βόμβα προοριζόταν για το Τόκιο. Επόμενη βόμβα δεν υπήρχε αλλά, ποιος το ήξερε! Οι φήμες έλεγαν πως η επίθεση θα γινόταν στις 12 Αυγούστου. Στις 10, η Ιαπωνία γνωστοποίησε ότι δεχόταν την άνευ όρων παράδοση. Υπέγραψε στις 2 Σεπτεμβρίου 1945.

Ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος είχε τελειώσει. Τον πολιτισμένο κόσμο απασχολούσε η κάθαρση. Τα κρεματόρια των ναζί έσβησαν την ανάμνηση της ντροπής στη Χιροσίμα και στο Ναγκασάκι.

(Έθνος, 6.8.1999) (τελευταία επεξεργασία, 16.3.2009)